

ARREGGEL

Vidéki előfizetési árak:
 Egész évre 20 K
 Félévre... .. 10 K
 Negyedévre 5 K

POLITIKAI NAPILAP
 Főszerkesztő: Dr. GENCSI SAMU
 Felelős szerkesztő: HOVÁNYI KORNÉL

Előfizetési árak helyben:
 Egész évre 16 K
 Félévre... .. 8 K
 Negyedévre 4 K

HUSVÉT ÜNNEPÉN

Írta: Dr. Gencsi Samu

Ünnepi köntöst öltöttünk magunkra. Testünk és lelkünk egyaránt. Amaz, hogy e nevezetes nap jelentőségére külsőleg is felhívja figyelmünket, — utóbbi hogy a mindennapos küzdelem szennyétől megtisztultan, az erkölcs által vallott eszményi elvek és az altruizmus tanai szerint elmélkedjünk közállapotaink felett.

A húsvét — mint a megváltó feltámadásának ünnepe — a megújulásnak jelképe. A húsvét — mint az egyiptomi szolgaságból történt felszabadulás symbolismusa — a szabadságnak szent napja. Mindkét irányban a derűs és vidám ünnepi hangulat megengedett alkalma. Különösen az idén, amidőn mindakét ünnepség ugyanegy napra*) esik amidőn tehát mindannyian a megtisztult felfogás tárgyilagos bírálatával léphetünk polgártársaink elé és midőn a húsvétnek tavaszt sejtető illatos légköre eltilt attól, hogy epések és kesernyések legyünk.

A megújulás ezen örömteljes ünnepe emlékeztessen bennünket arra, hogy édes hazánk — bárha földrajzi helyzete és az osman invasio elleni őrtállása

sokban hátráltatták természetes fejlődését — a 67-iki alkotmány visszaállításától kezdve törhetetlenül éli át a magyar renaissance büszke és nagy időszakát, — hogy ezen állami regenerálás még nem érte végét, hogy nemzedékekre eloszló megújodási munkánk csak akkor ér véget, ha a népek koncertjében az elsők között leszünk és hogy fiaink jelenlegi szembelátása — bárha a mai nap öröme sokat szenved alatta — mégis csak annak bizonyítéka, hogy a szeretett hazának, mindnyájunk édesanyjának boldogítása, megifjodása a mindnyájunkat összeforrasztó közös cél.

A szabadság ezen felemelő ünnepe pedig jutassa eszünkbe, hogy a szabadság becsületes értelmezése nem engedi meg mások tisztaságának letiprását, a társadalmi élet és a kormányzás tudománya által megállapított örök igazságok elnyomását. Ne feledjük tehát, hogy midőn a magyar politikát sivárrá és terméketlenné tett obstrukció hydra feje porba hullott, midőn annak vércseppjeiből felsarjadzó méregfogak kiirtattak: akkor a szabadság nemes szobra előtt hoztunk áldozatot, mert ez által tettük lehetővé, hogy a kormányzás

tudománya által szentesített többségi elv ősi jogaiba visszahelyeztessék. Töltsön el bennünket az öröm, a kölcsönös jóindulat érzése a szabadság emeszent napján, hogy a haza boldogításánál szembekerült testvérek letelessék a csata fegyvereit és a rég óhajtott rokoni nemes lendületével omoljanak egymás karjaiba.

Megújodás és szabadság! — Tavasz és fellendülés! Mily magasatosak azon ideálok, melyekből világra keltetek, hogy önmagatok által önmagatokban megszorodva, újabb tavaszak és fellendülésnek legyetek megteremtői! Legyetek ti tolmácsai annak, hogy a béke ezen szent napján nem lehet háborogni a multak, nem lehet elmélkedni a történetek felett! A természet dicső berendezése, a hatás és visszahatás örök törvénye, az emberi elme nagy változatossága, mind-mind azt bizonyítják, hogy a társadalmat fentartó és az államokat megépítő örök igazságok a legnagyobb akadályok ellenére is érvényesülnek. Ha az egyik testvér azt véli, hogy az ő igazsága az „örök” és hogy az leté legyőzve, akkor merítsen vigaszt azon tudatból, hogy igazsága ha örök — mégis győzni fog; te pedig

másik testvér, ne légy elbizakodott igazságod felülmaradásán. Csak a történet fogja az örökigazság hollétét megállapítani. De mindketten egyesüljete az eszmében, hogy anyátok él, erőteljesen szenved el az igazságkeresés ádáz harcát, de örökigazság gyanánt csak azt fogja elismerni, ha ti — félretéve a kölcsönös gyűlölet várrengető szekercéjét, a gyanúsítás messze repülő kelevézét, és a rágalmazás mérgezett nyilat, — testvériszeretettel borultok anyátok keblére és továbbélesztitek a minden magyar ember által ápolt örökmécsét, amelynek neve: „hazaszeretet!”

Miskolczi polgárok! Szeretett testvérek! Keressük mi is a megértés és összetartozás belső világát, az emberi nemes érzések rejtett kincseit! Tanuljuk meg a nagy bölcselők ama tanát, hogy: „igyekezetünk, törekvésünk, a mely a köz boldogságát keresi, sohse váljék eszközzül az egyesek és a társadalom megrontására, mert midőn harcaink ezt idézik fel: saját törekvéseinkkel, öncéljainkkal jutunk ellenkezésbe.”

Adjon az Ég mindnyájunknak boldog húsvéti ünnepeket!

*) 1805., 1825., 1913-ban ismétlődött meg a kedves alkalom.

WEGENER UTÓDA

Fiók-üzlet: Forgóhid. (Párisi fűző-készítő mellett.)

MINNICH MIKLÓS FEST, MOS, TISZTIT
 Miskolcz, Rákóczi-utca 16. szám Tanuló fizetéssel felvétetik.

Az esküdtbiróság reformja

Írta: Dr. Putnoki Béla

Rövid idő választ el attól a magyar igazságszolgáltatásban jelentős naptól, amidőn életbe fog lépni az Országos Törvénytarban kihirdetett 1914. évi XIII. te. az esküdtbiróság előtti eljárásra és a semmisségi panaszra vonatkozó rendelkezések módosításáról. A jogászi szakköröknek s köztük legelső sorban az ügyvédi kamaráknak igazuk van abban, hogy e törvényalkotás a sajtójog reformjával együtt a törvényhozás rendes kerékvágásából ki lett terelve s a minden törvényalkotásban megnyilvánuló jogpolitikából itt tulsulyra jutott a politika, ami természetesen intranszigenz állásfoglalásokra készíti a politikai pártarcok tüzeiben felizgult kedélyeket.

Az ellenzék jogászaival azzal igyekeznek megstigmatizálni az új törvényt, hogy alkotmánybiztosítékot rombol, szabadságjogokat kasztrál, sőt akadt olyan felfogás is, mely a magyar ügyvédség kenyér forrásai ellen intézett merényletet lát az új törvényben s e felfogás attól tart, hogy a legszebben csengő plaidoyer is sikertelen jogászi tevékenység lesz, ha a Kuria ezen túl jogosult lesz egy-egy felmentő ítéletet megváltoztatni.

Azokban akár közjogi, akár gazdasági oldalról világítsuk meg e kérdést, tény az, hogy egy kar keresetforrása csak addig bírhat létjogosultsággal, amíg alkalmas arra, hogy egy népben fentartsa a jogérzetet, ott azonban, ahol egy alkotmánybiztosítéknek nevezett jog-intézmény igen sokszor megingatja a jogban való hitet, mintahogy ezt nálunk eddig a jury tette, — a fejlődés örök törvényén kívül, az okosság, a józanság s főképp a szükségesség parancsolja, hogy egy-egy jogi intézmény igen szabályozás, revízió alá vitessék, még ha az u. n. alkotmánybiztosíték is, mennyivel inkább, ha az egy osztály létérdekét előmozdító intézmény, mert egy államnak csak jog és igazság lehet az alapja.

Az esküdtbiráskodás, a jury kétségtelenül alkotmány-biztosíték egy állam életében s ennek a jogintézménynek az alapgondata tiszteltetreméltó kell, hogy legyen minden szabadságszerető ember előtt. Az esküdtbirásko-

dás alapeszméje: a nép-organum bevonása az igazságszolgáltatásba s ős időktől fogva megegyezett ebben a kelta, angol-normann, frank és germán jog, — mint amely népeknél keresik főleg ezen intézmény eredetét.

Nálunk néhai Szilágyi Dezső igazságügyi miniszter kezdeményezésének volt köszönhető, hogy a jury az 1896. XXXIII. és 1897. XXXIII. és XXXIV. te. által a sajtóvétségeken felül a közönséges büntetendő eselekményekre is kiterjedő hatáskörrel lett törvényes intézményeink sorába felvéve. A magyar esküdtbiróság megalkotásánál két nagy minta feküdt a törvényhozás előtt: a francia és az angol. A francia esküdtstéket annak idején politikai tendencia nevelte nagyra s a főcélja az volt, hogy függetlenítse a bírói hatalmat az igazgatási, vagy kormányzási hatalomtól, minden tekintet nélkül arra, hogy kedvező, vagy kedvezőtlen hatása lesz-e ennek az igazságszolgáltatásra. Viszont az angol esküdtsték mást nem akart, mint **pusztán a bürokratizmus tulkapásait** eliminálni az igazságszolgáltatásból s kiegészíteni ugyan a jogászi szakképzettséget a nép-organummal, a juryvel, de úgy, hogy szakképzett bíró véleményes utmutatása mellett döntson a jury.

Mi szeretünk gyakran hivatkozni arra, hogy az 1897. XXXIII. és XXXIV. te. megalkotásánál az angol rendszert fogadtuk el mintának s indokoljuk ezt azzal, hogy a mi esküdt polgáraink nemcsak lelkiismeretük szavára hallgatva, mint a franciák, de a törvény értelmében is tartoznak ítélni, mint ez az angol jury-nél van. A valóság azonban az, hogy juryeink verdiktjében a legtöbbször a francia szellem kísértett, mert igen sokszor nem a fennforgó bizonyítékok, — de ellenőrizhetetlen benső sejtelmek alapján ítélték az esküdtjeink, nem egyszer nyiltan areul esapva a törvényt. Így történt azután, hogy az a sokszor érzélgősségig menő és a tételes törvényen felül álló subjektívizmus, amit a francia rendszerénél sem volt alkalma egyes esetekben a francia esküdtbiróságnak is kiegészítését képező bírói tanácsnak visszaszorítani, nálunk is megtermette a maga káros gyümöle-

it, mint egy szellemes jogi írókn elnevezte a „felmentési brutalitások” egész sorozatát.

Az angol esküdtstékeknél **sohasem fordultak elő olyan „felmentési brutalitások”** mint a franciáknál és nálunk. Ha az elmúlt évek bünygyi judikaturáját tekintjük, a Nyuly Mihály, a Haverda Mária első, majd az Achim pörben a Zsilinszky-fiúk **felmentései a sok más eset közül mindmégannyi mértföldjelzői** a magyar esküdtbiráskodás dekadenciájának.

Ha keressük az intézmény eső bejutásának az okát, egyrészt abban látjuk, hogy a határozathozatalra visszavonult esküdt-polgárok, ugy mint a francia rendszerben, nálunk is, **jogászilag szakképzett elnök nélkül vonitak** vissza sokszor élet-halál felett határozni, egy röpke jogi tanfolyam emlékével lelkükben és lehetetlen kérdések tömkelegével az „esküdt doyen” ur kezében. A bíróság elnökének a fejtegetése ez a miniatűr jogi szaktanfolyam — laikusok számára, aminek a szülőanyja a francia perben alkalmazásban volt resumé, amit azonban a francia rendszer még 1881-ben eltörölt, mint egy hasznavehetetlennek bizonyult irányzatos elnöki előterjesztést. Ez az elnöki fejtegetés nálunk sem vált be. — Sokszor percekre szabott rövid idő alatt azon kötelesség elé állítja a főtárgyalási elnököt, hogy olyan jogi fogalmakkal ismertessen meg laikus esküdt-polgárokat amiknek az elsajátításához jogi előképzettség kívántatik meg, — sokszor olyan jogi fogalmakat kísérel meg beléjük plántálni, a mikkel még a jogi szakirodalom is mint evolúcióban levő kérdésekkel foglalkozik. Ezt a rövid jogi cursust, az elnöki fejtegetést az új törvény az 1894. évi XIII. t. c. 12. és 13-ik §-a azzal az érthetetlen és indokolatlan változtatással, hogy az elnöki fejtegetésnél eddig biztosított nyilvánosságot kizárja, fentartja, éppen úgy, — mint eddigi eljárásunkban, elzárván azonban továbbra is a bíróság elnökét, hogy véleményt nyilvánítson a bizonyítás eredményéről és a bizonyítékok mérlegeléséről. Az új törvény 15. szakasza **azonban már szakít az eddigi rendszerrel** annyiban, hogy nem hagyja magára a 12 esküdt-polgárt, mert kimondja a szakasz élén azt a nevezetes újítást, hogy az esküdttek tanácskozását a bíróság elnöke, tehát a jogászi szakképzettséggel bíró főtárgyalási elnök vezeti. Ez egy lépés már az angol jog felé, de itt azután

meg is áll a törvény s ismét vizsgáljuk a francia felfogáshoz, mert a tanácskozás vezetésén és a tanácskozás rendjének és szabadságának biztosításán kívül más jogkört nem is ad neki, mint hogy „elnöki fejtegetés”-eket tartson „javított és bővített” kiadásban. E 15. §. ugyanis azt mondja, hogy az esküdttek tanácskozásánál valahányszor az elnök újabb felvilágosítást nyújt, vagy újabb fejtegetésbe bocsátkozik, a bírói tanács másik két tagja, a vád képviselője, a sértett vagy képviselője, a vádlott és védője a teremben újból elfoglalja a helyét. Mit jelent ez? Újabb elnöki fejtegetést, amihez eddig is joguk volt az esküdteknek a Bp. 366. §-a értelmében.

A döntés tehát az új esküdtstéki törvény szerint is még mindig a polgárok kezében van s a bíróság elnöke — last non least — egy elegáns statista, akinek a tanácskozás vezetésén kívül az elnöki fejtegetések felmelegítésében merül ki a feladata, nem úgy mint az angol jogban, hol a **rezumét pótló „charge” egy teljesen pártatlan és elfogulatlan elnök-bírónak** a jogeset összes körülményeire kiterjedő szakvéleménye. Ennél az újításnál: a bírósági elnöknek az esküdttek közze való bevonulásánál tehát a bírói bürokratizmus még nem veszélyezteti a jury másik alkotó elemét képező néporganum itéletét. Rémlátás tehát az, — hogy e ponton az új törvény szabadság-jogokat koboz s ha valaki azt hiszi, hogy a fejtegetéseit foldozgató elnök jelenléte ezen túl az esküdttek tanácskozásában bensőbb jogászi értéket fog adni a verdiktnek, — ám legyen az illető hite szerint, de annyi bizonyos, hogy addig, amíg a bíróság elnökének még mindig ilyen passzív szerep jut az esküdttek tanácskozásában, — az esküdttek a döntésnél tévedhetnek.

Az esküdttek tévedését eddigi eljárásunkban igen sok körülmény mozdította elő, amik közül csak egy pár fontosabb körülmény megvilágítására szoritkozom. Sok szó esett már arról, — hogy hazai jogrendünkben nem kielégítő az esküdttek képzése. Az esküdtbiróságok szervezetéről szóló törvényjavaslat az esküdtképzést eleinte 24 éves életkorhoz kívánta kötni, a törvényhozás azonban az esküdttekre nézve a 26 éves kort fogadta el az esküdtképzés korául, összhangban azzal az életkorrall, amelyben a hivatásos bírák kinevezhetők. A külföldi esküdtbirósági szerve-

1 kor. 96 fill.

WEISZ MANÓ

divatáru-üzletében Miskolczon, Széchenyi-u. 56-58. sz. alatt a Megay-féle cukrászda és a Forgóhid között, megkezdődött ismét az elárusítás szigoruan szabott árak mellett. Nagy választék vászon, damaszt, szőnyeg és menyasszonyi kelengyékbl.

1 kor. 96 fill.

zetek legnagyobb része azonban a 30 éves kort fogadta el és valljuk meg van is ebben rétió, mert van sok olyan motívum az életben, a minek a megértésére és elbírálására (családi béke feldulása stb.) csak előrehaladottabb koru egyén képes.

Esküdtképesítési rendszerünknek másik nagy hátránya az, — hogy az esküdtbírói szolgálat alól éppen az intellektuelnek nagy részét mentesíti. Lelkészek, gyakorló orvosok, néptanítók, az intelligens hivatalnoki kar egy jelentékeny része mentességet él-

vez. Hiszen a fővárosban, ahol a ciklusok sokkal sűrűbbek, mint a vidéken, ennek a mentességnek még van értelme, de a vidéken nagyon sokszor hiányát érzi a kriminális jury az intelligensebb társadalmi osztályoknak. Egy poliglott államban, mint aminők vagyunk, 20 korona egyenes állami adóhoz kötött vagyoni cenzus mellett az értelmiséget sokkal jobban be kellene vonnunk az esküdtsték intézményébe, mint ahogy ezt a fennálló törvény teszi.

Folytatjuk.

Az építőipar válsága

Ungár Mór a mizériák szanalásáról

(A Reggel tudósítójától.) Nincsen talán aktuálisabb kérdés jelenleg a magyar közgazdasági életben, mint az építőipar válságának kérdése, érdekesnek tartottuk tehát felkeresni ez ügy egyik alapos ismerőjét: Ungár Mór mérnököt, aki következőket volt szives A Reggel számára mondani:

— Az építőiparról beszélni tulajdonképpen teljesen fölösleges; hiszen ezen ipar köztudomású betegségről már annyit irtak, hogy újat mondani szinte lehetetlenség.

— Egyetlen iparág sincsen, mely oly szoros összefüggésben volna a pénzpiac helyzetével; és ha a pénzpiac helyzete bármely oknál fogva kiköppen normális menetéből, legelső sorban az építőipar érzi meg, főleg Magyarországon, ahol általánosságban csak ipari kezdetleges stádiumokról lehet beszélni. — Hogy az építőipar miért függ annyira a pénzpiactól, egyszerű magyarázat abban leli, hogy eltekintve a közhatósági építkezésektől, a magánépítész 99% kölcsönből fedeztetik.

— Amint a kölcsönforrás be-
dugul, megszűnt az építőipar; de nemcsak a szorosan vett építőipar szűnik meg, hanem az ezzel kapcsolatos iparágak is. A legutóbbi 2 és fél év szomorú példáját adta annak, hogy mit jelent Magyarországon az építőipari pangás és ezen mitsem segít az, hogy imitt-amott egyik másik közmunka készül, avagy annak létesítését természetesen dobszó mellett kilátásba helyezik. Annál kevésbé, mert az egész világon sehol nem létező, de nálunk általános szabályt képező nehézségek a közmunkák körül a nem nagy vagyonu ember részére a közmunkához való hozzáférhetést szinte lehetetlenné teszik. Vagy ha már sikerül is egyiknek-másiknak a

kevésbé vagyonosak közül ilyen közmunkát megpályázni, az oly bizonytalan és drága mulatság, hogy bizony az embernek elnegy a kedve.

Kiírnak egy munkát; a pályázónak az iratok megszerzése, a helyszíni tanulmányozás pénzébe és idejébe kerül. Beérkeznek az ajánlatok; indokolatlanul hetekig eltart azoknak átszámítása, még indokolatlanabbul további hetekig eltart, míg az illetékes fórum dönt; hetekig eltart továbbá, míg a munkát el nem nyert vállalkozó bánatpénzét vissza tudja kapni s így előfordul, mint például a mezőkövesdi járásbírósnál jelenleg is előfordult, hogy a versenytárgyalás 1914 január elején megtartották és most e sorok írásakor semmi döntés nincsen és legalább is 200,000 K, szóval kétszázézer korona értékpapír fekszik teljesen indokolatlanul az állampénztárba, a pályázók pedig mehetnek a sóhivataltba panaszsra.

Tökéjük vagy értékpapírjaik lévén kötve, nem pályázhatnak máshová, vagy ha oly szerencsések, hogy banktól kölcsönt kaphatnak, fizetik a magas kamatokat és szaladhatnak a girók után. *Igy van ez minden közmunkánál, az államvasuti és állami vasgyári munkálatok kivételével*, mert e két utóbbi helyen a mi viszonyainkhoz képest meglepő gyorsasággal intézik el a pályázatok eredményét.

— Ha meg már valaki véletlenül legkedvezőbb ajánlatot tett is, abból nem következik, hogy meg is kapja a munkát, bármily kifogástalan is, mert illetéktelen protekciók folytán igen gyakran a legmegbízhatóbb cégek is elesnek a munkától.

— Da ha már minden akadály mellőzésevel meg is kapta az illető a munkát, akkor kezdődnek a nehézségek, a pénzek folyósításánál és a lebonyolításnál, melynek se hossza, se vége nincsen. Ez a közmunka! Nyilvánvaló tehát,

hogy eltekintve a közmunkák aránylag csekély voltától, az építőiparon nem segít és legfeljebb csak vagyonos vagy hitelt kapó vállalkozókat juttat imitt-amott egy-egy munkához, de a reászoruló kis embernek közmunkát végezni teljes lehetetlenség és ilyen emberek egyenesen rá vannak szorulva a mozgékonyabb magánépítkezésekre, melyek különben az építő ipar zömét képezik.

— A magánépítkezés pedig a szó legteljesebb értelmében ma még meg van bénítva. Ez idő szerint ezen semminemű kilátás nincsen a helyzet javulására, — főleg vidéki házaknál; mert ha imitt-amott egyszerű kamatos kölcsön folyósítatik is, hosszú lejáratu amortizációs kölcsön vagy egyáltalán nem, vagy csak igen súlyos feltételek mellett folyósítatik, de csakis fővárosi házakra.

— Miskolcra a városi közmunkák terén igen nagy feladatok várnak, de természetesen határt szab mindennek a város pénzügyi helyzete és a polgárok teherbíró képessége. A programot a polgármester ur megadta, azonban már itt kell a város vezetését figyelmeztetnem, hogy az eddig követett rendszer a város érdekeinek nem felel meg. Nálunk a helyi ipar a város részéről kellőleg támogatva nincsen, amit főként az a körülmény bizonyít, — hogy 30 évre visszamenőleg alig van 2—3 olyan nagyobb akár állami, akár vasuti, akár megyei, akár városi létesítmény, a melyet a helyi ember alkotott volna.

Állami és vasuti létesítményekről nem beszélek, mert elvégre ezek az ország közpénzén létesülnek; van ugyan több eset, hogy a város, a helyi képviselő és ipari érdekeltség erőyes közbenjárására az állam és a vasut a helyi ipart előnyben részesíti, de ezt szabályul felállítani nem szabad és magam részéről ezt helytelennek is tartom, mert az ország közpénzén létesülő munkáknál az ország minden polgára egyenlő elbánásban részesítendő, tekintet nélkül arra, hová lakik.

— Másként áll a helyzet városi munkánál, és e tekintetben előbbi állítástomat fetartom. Sőt nemcsak ezt állítom, hanem azt is, — hogy a helyi létesítmények éppen a helyi ipar mellőzése miatt mindig drágábban létesülnek, mint más városok létesítményei; ez pedig a kellő előre nem látásból és a pályázatok meg nem értéséből származik. Bár egyénileg érdekelve voltam, de mindazonáltal kénytelen vagyok a Soltész Nagy Kálmán-utcai hidat felhozni.

— A leghaszontalanabb módon kidobott a város 1000 koronát terveért, holott a keresk. miniszterium által követett gyakorlat szerint tervek a vállalkozótól díjtalanul beszerezhetők. Ezt illetékes helyen elő is adtam. Kaptunk 1000 koronáért egy a miniszterium által kiviteltre el nem fogadott tervet.

— A kiírás teljesen szokatlannul történt. En saját tervemmel

változatlan átalányban tettem ajánlatot és összesen 1193 koronával voltam drágább, mint egy idegen vállalkozó, aki a város által előírt rossz terv alapján pályázott. Pénzügyi szempontból neki ítelték oda. Amde a miniszterium a terveknek a versenytárgyalás után való felülbírlásánál a városi rossz tervet módosította és e módosítások 3000 kor. többletet okoznak és így áll azon furesza helyzet, hogy a város fizetett egy rossz tervért 1000 koronát és ennek a kivitele mintegy 2000 koronával kerül többe, mint a hogyan én ajánlottam. Vagyis ezen hidnál eddig kidobtuk valóban a leghaszontalanabb módon 3000 koronát és a mellett nem tudjuk, hogy vajjon végeredményben mi be fog a hid kerülni.

— Nagyon tartok attól, hogy az előrelátás hiánya a nagy közmunkáknál még jobban meg fogja magát bosszulni. Más város támogatja helyi embereit, Miskolcra csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehet egy-egy helyi iparos ajánlatának elfogadását keresztülvinni, a mire az Erzsébetvári aszfaltozás szintén igen jó példa.

— Ezen eddig követett praxison segíteni kell és ha netán egy kis látszólagos áldozatába is kerül a városnak a helyi ipar támogatása, annál is inkább meg kell tennie, mert hiszen saját polgárai tartják fenn a várost, nem pedig az idegen.

Magánépítéssel legritkább esetben foglalkozom és így tárgyilagosan mondhatok véleményt. Tény, hogy helybeli háztulajdonosaink előszeretettel fordulnak idegen építészhez és iparoshoz. — Azoktól minden jó; azokkal szemben a háziur elnéző és természetesen többet fizet nekik, mint a helybelinek. Hiszen olyan árkáról, a minőket például az osztrák-magyar bank fizetett, a helybeli építészek álmodni sem mernek! Meg sem kérdeztek miskolczi építész ennél, épen úgy, mint a hogyan a mostan felépült Hagenmacher-féle sörraktárnál sem kérdeztek meg miskolczi. Sok más ilyen eset van, melynél a helyi ipar mellőztetik. A miskolczi építőipar a szó legteljesebb értelmében magára van hagyva, keresetforrásai a legminimálisabbak, ellenben adó terhei, beteg és balceset-pénztári, továbbá más kiadásai a legnagyobbak. A legkisebb foltozó kőműves majster több terhet visel, mint az ügyvédek, orvosok és kereskedők legnagyobb része. Kereset nincsen, de teher az bőven van. Ez a szomorú helyzet.

— Kérdés, hogy ezen hogyan lehet segíteni? Legelső sorban a közmunkák létesítésével; továbbá oly intézkedésekkel, hogy a kis ember is hozzájuthasson közmunkához. Szükséges az olcsó hitelnuyítás úgy az építetőknek, — mint az iparosnak (de nem a hitelszövetkezet módjára) és végül minden intézkedés megteendő az építkezés olcsóbbítására. És itt megint eljutottunk egy olyan ponthoz, ahol igen sokat lehet tenni.

1 kor. 96 fill.

WEISZ MANÓ

divatáru-tüzletében Miskolcson, Széchenyi-u 56-53. sz. alatt
a Megay-féle cukrászda és a Forgóhid között, megkezdődött ismét az elárusítás szigoruan szabott árak mellett. Nagy választék rászon, damasz, szőnyeg és menyegzőnyel kolongyákból.

1 kor. 96 fill.

— Építkezési szabályrendeleteink és a város által támasztott követelmények indokolatlan módon megdrágítják az építkezést. Az engedélyezésnél egy kissé liberálisabb gondolkodás nem ártana. Nem ártana, ha az olesóbb területeken való építkezést hozzáférhető utakkal előmozdítaná a város, mert igen furesa, hogy 6-7000 koronát érő ingatlanról a város bazaltkő lap járdát, bazaltkő folyókát, makadámutat előír és követel, ellenben ő maga a saját útjain még csak salakjárdát sem ad, világításról nem is beszélve. Indokolatlan méreteket követelnek és egész joggal mondhatom, hogy ezen követelmények az építkezést, főleg a kis lakások építését 25-30 %-al megdrágítják. Ugyanakkor, midőn a város saját maga által tervezett állandó jellegű szükséglakásoknál oldalba rugja (egész helyesen) az építési szabályrendeletet és igyekszik olesón építeni, hogy kamatozását annyira amennyire kihozza, ugyanakkor a magán-építkezéssel szemben oly kívánásokkal áll elő és oly feltételeket szab, amelyek az építkezést 25-30 %-al megdrágítják. Az építkezési anyagok vámjaival és számtalan más illetményvel szintén drágítja. Tetejébe mindennek a rendőrség kihágási eljárásaival zaklatja az építkezéseket s annyira megy már a dolog, hogy minden építész a költségeibe a kirovando bírságokat felveszi. Az építési anyagok Miskolcra sokkal drágábbak, mint más városokban. A téglá, homok, kavics, mész munkaerő stb. mind drágább, — mint például Kassán, Debrecenben, nem is szólva Budapestről.

Ha tehát mindezeket figyelembe vesszük, tényként kell megállapítani, hogy az építéssel foglalkozók helyzete nagyon súlyos és bizonytalan, viszont az építető is rémdrágán fizeti meg a munkát melyből a legtöbb haszna azonban a városnak van.

— Az építkezési kedvet polgármesterünk a pótdadó meghosszabbításával fokozni akarja. Mindenestre előny, de nem olyan előny, hogy ennek a kedvéért bárki is építésre elhatározná magát.

— Nézetem szerint az anyagok olesóbbá tétele, mindenféle vármok és illetékek megszüntetése, a munkaerő olesóbbá tétele az által, hogy olesó lakásról és élelmezésről gondoskodunk, a hivatalos uton tett akadályok és szinte lehetetlen követelmények helyett hivatalos támogatás, olesó hitelek megszerzése és nyújtása, a betegpénztári és biztosítási törvény megváltoztatása, a nagy adóterhek és más állami illetmények csökkentése (pld az agyonadminisztrált beteg- és balesetpénztári teher) mindezek oly tényezők, melyek a pótdadómentesség kiterjesztésével együtt igenis hozzá fognak járulni az építkezési kedv fokozásához és a pangó építő ipar fellendüléséhez. A miskolci építőipar ezen támogatások nélkül fellendülni nem fog.

Hiszen ugyszólván mutogatni kellene azon embert, aki háza

után adómentes korban nettó 6%-ot kap, (ha ugyanis saját tőkéje van) és így nyilvánvaló, hogy mindaddig, míg az általam jelzett orvoslás keresztülhajtva nincs, valódi építőipari fellendülésről beszélni sem lehet. Addig csak tengődés ez, de nem ipar, főleg vidéki városban.

— Az építőiparnak egyik országos betegsége általánosságban, hogy követelése teljesített munkáért biztosítva nincsen és egy rosszakaratu építető az építész jogos járandóságától bármikor elűtheti a nélkül, hogy egy évtizedre menő pereskedésen kívül bármely más uti rendelkezésre állana, hogy vagyonát megmenthesse. — Külföldön ez már rendezve van, olyként, hogy az ingatlan felel az építésznek és így nem fordulhat elő azon eset, hogy az építető az építész munkájára vesz fel hitelt, de az építést nem fizeti ki.

— Egy másik betegség a műszaki bíróság hiánya. A jelenlegi bíráskodás mellett a legalaptalanabb módon évekig húzható egy építési per és addig az építész lesheti a napot, de pénzéhez nem juthat; ha pedig meg is nyeri már a pert évek múltán, a költségek megeszik és esetleg nincs is módja követelését behajtani. Mindkét betegség orvoslásra szorul.

Általánosságban az építőipar és az ezzel kapcsolatos más iparágak nagyon is megérdemlik az orvoslást, annál is inkább, mert ezen iparok foglalkoztatják az összmunkásságnak 60%-át.

Főszerkesztői levél

Miskolc és Borsómegeye bájosa vagy kedves, szép vagy okos, — vagy szellemes, gazdaságos háziasszonyához!

Tisztelt hölgyeim!

Valamelyik jelző mindenikre illik, olyikra három is! Csunya és vén tudtommal egy sines önök között és így bizonyos vagyok benne, hogy a legújabb szakácskönyvre vonatkozó üzenetemet harmatos és üde hölgyesokor fogja a holnapi szent husvéton tudomásul venni.

Tehát Komáromy Erzsébet levélét megirta. Már t. i. az ő polgári háztartás szakácskönyvének mind a 114 levelét és szívesen állapítom meg, hogy ezen levelek nem hiába irattak. Annyi okos és hasznos dolog van ott összehalmozva, hogy még a válogatás is gondot okoz. A szerző, mint gyakorlati érzékkel bíró hölgy, úgy látszik, tudja, mi szerint az ut a férjek szívéhez a gyomron keresztül vezet és ezen utat kitűnő ételekkel kövezi ki.

Főelőnye a könyvnek, hogy a polgári háztartás az irányadó. — Igaza van, akinek sok a pénze, annak a szakácsa a fejében hord-

ja a főzés tudományát és abból „ő nagysága vagy ő méltósága” úgy se tudna rántást csinálni, — vagy jó kemény tésztát gyurni.

A szerző első sorban úgy könynyit a gazdasszonyon, hogy az év mind a 365 napjára előírja az ebédet, még a „hosszu napra” való is, holott tudvalevő, hogy akkor ebédelni csak igen bizalmas és zártkörű társaságban szokás.

A könyvveszke táblázatot mutat az egyes ételek vegyi összetételéről, jelesen a benne levő fehérnyve, zsír és szénhidrat alkatrészekről, úgy hogy mindenki kikeresheti a neki legalkalmasabb ételeket és azokat — mint egészségügyi faktorokat — saját porhüvelyének észszerű fejlesztésére fordíthatja. A kivételek — t. i. akiknek nincs mit enni — a szerző által figyelmen kívül hagyottak.

Nemzetgazdasági fejtegetések a behozatal és kivitelről^{1*)} egy tudós orvos táplálkozási nézeteiről^{2*)}, a konyhapéNZ szaporítására szolgáló konzervreceptek^{3*)}, új ételek és egyéb felejteni való beírására szánt üres lapok^{4*)}, a jövő kiadásba bevezetendő nagy mosási jegyzéknek most még üres helye^{5*)}, kedves tarkaságban kergetik egymást, úgy, hogy a főzőnő esetleg beléjük mélyed, megfelelnek a spóron rotyogó ételről és az — oda kómál.

Dicsérőleg emlékezünk meg azon ujtásról, hogy a szerző szakit a főzés terén eddig elharapózott goromba tónussal. Eddig mindig parancsolták ezek a sza-

1*) Ez nem identikus azzal, a mikor amikor Kati behozza a cousinját a salonba és kiviszi neki a spajzból a libamáját.

2*) Ez a táplálkozás nem azonos a tudós orvos egyéni táplálkozásával. Itt azon elvnek hódol, hogy a mennyiségre nem szabad súlyt helyezni; ellenkezőleg azt tartja, hogy: inkább finomabb fűszerebb és változatosabb legyen a koszt, de akkor aztán legyen bőséges is.

3*) Például: az ember a konyhapéNZből megvásárolja a nyári baraczkot, — mint konzervet eladja a barátnőnek, a kinek toillette miseriái nem engedték a befőzést. A pénz, mint extra jövedelem a toilletet szaporítja. A hiányzó konzerv? Uram fia! Az olyan egyszerű. — Meghozatjuk könyvre a fűszereztől.

4*) Ezek az üres lapok olyan kedvesek! Valamennyi fehér! Mindegyik élénken emlékeztet a Lili naplójának fehér lapjára! Kár, hogy mindössze 7 fehér lap van belekötve! Mit csinál az ember a hónap többi napján?

5*) Mióta a kutyamosó terzetet halottuk a nemtudomkában, átértékük, — hogy a nagymosás bír némi fontossággal a gazdaasszonyok életében. Ezen ötletből fakad a mosási jegyzék piramidális gondolata.

kács-professorok. Például a receptek így szóltak:

„Végy egy deci langyos tejet, tégy belé egy borju fejet, tedd be dunsztba egy órára, szürd le aztán akkorára.” A szerző nem tegez senkit, hanem altruistikus alapon áll. Mindent ő maga csinál. Ott van például a kalarabé a 111. lapon, mely így szól: „5 ökörnyi kalarabéról a gyükértől kezdve lerántom a héját (nem tévesztendő össze a héjja madárral), ha kell, meg mosom. Vagy felmetélem vagy felgyalulom.”

Van a könyvben 295. ételrecept, a mit önöknek kellene megcsinálni és erre, a mi derék szerzőnk maga vállalkozik. Nos hölgyeim nem kötelességünk-e ezen altruistmust honorálni?

A honorálás módja nagyon egyszerű és elmés. Az ember elmegy a legközelebbi trafikba. (Toilette: áttört harisnya, kivágtott cipő, — tangó felöltő és cap-hand kalap). Ott elegáns mozdulattal vásárolsz piros postautalványt. Aztán hazamégy és pihensz. Alvás után az utalványt kitöltjük így: „4.50 fillér. T. Komáromy Erzsébet urnó ő nagyságának Budapest II., Batthyány-utca 59.” Ezután langyos fürdő, alsó idomduzzanatok-massage és manicule. Ezt követi a főpostára való ut. (Toilette: tangó harisnya, — kefir cipő, gyöngytyuk felöltő és orpington-kalap.) Itt feladjuk azon 4 kronasit és 50 fillért, melyet utunk és jöltevőnk a konyhapéNZ keretén kívül más is megszavazott és mert ilyen behatóan foglalkozunk a házvezetéssel, — attól a férj úgy megköcsagosodik, hogy 196-ik által lep meg bennünket a már korábban kizsorzált 24 paradicsommadár — keretében.

Szép ünnepeket!

**Ügyes
férfi ing varrónők
nagy javadalmazás mellett
felvétetnek.**

Cin a kiadóhivatalban.

IDEALIS SZÉP ÉS JÓ FOGAKAT
csak az orvostudományos alapon készült
SANITOL
szájviz, fogpor, fogkrém, fogkefe
biztosít. Kapható mindenütt

REINER DÁVID
butorraktára
Miskolc, Széchenyi-u. 88.

Állandóan raktáron tartok műasztalosok által készített háló, ebédlő, urliszoba és szalon berendezéseket.

25 százalékkal olcsóbb, mint bárhol.

Az általam eladott műbutorokért 10 évi jótállást vállalok. Hitel minden hitelképes egyénnek áremelés nélkül.

A budoártól a kabaréig

Miskolczi urileány
Konstantinápolyban

(A Reggel tudósítójától) Alig néhány nappal ezelőtt egy nagyvilági eleganciával öltözött urinő tünt fel a miskolczi korzón. Fino mszabásu kalapja mellett értékes paradicsom- madár- toll pompázott, fehér hermelinje kecsesen csókolt a körül nyakát és amerre csak elhaladt, mindenütt valami különös illatu parfüm csak jelezte utját. Az elegáns nő: Hauser Margit kabarészínésznő. Miskolczi származású urileány, állandóan Konstantinápolyban lakik, csak látogatónak jött haza Miskolcra.

A Reggel munkatársa felkereste az idegen színpadokon nagy sikerrel játszó hölgyet.

— Mikor jött haza Konstantinápolyból?

— Hónapokkal ezelőtt mentem a török fővárosba és nemrég jöttem el.

— Hogy érezte magát a keleten?

— Mondhatom kitünően. Konstantinápoly most fejlődik a legnagyobb arányokban. Most készül a városban a villanyvilágítás, most rakják le a vízvezetékét, számos gyár van épülőfélben és minden irányban új szellem kezd életre kapni.

— Van sok magyara városban?

— Hát hol nincs magyar? Én úgy hiszem, hogy még a fokföldön is vannak magyarok. Konstantinápolyban egyébként a különféle nemzetiségűek összetartanak, így a magyarok is egymásra vannak utalva. Legutóbb nagy álarcsobált rendeztek. A török farsang nagyon szép és színes. Van olyan lármás és eleven, mint a nizzai, csak hogy nincs olyan nagy világhíre.

— Lene szíves valamit mondani Konstantinápoly éjszakai életéről?

— Nagyon szép, szinte káprázatos. Csupa vidámság, kedves hangulat, elevenség itt minden mihelyest leszál az est. Két nagy varietéje van a városnak. — Az egyik a „Taxim“, egy ragyogó, elegáns és főúri kényelemmel berendezett hely a tengerparton. A szilatos helyiség ablakai a nyílt tengerre néznek. A nyári hónapokban este 11-ig operett-előadások vannak, — elsőrangú

francia színtársulatok játszanak, tizenegytől kabaré van. Nekem a Taxim-ban van szerződés. Ide jár a legelőkelőbb török publikum. A másik varieté is elegáns. Ezenkívül meg tömördek kisebb-nagyobb mulatóhely van. A mulató közönség nagy részét a török tiszték, diplomáták és állami hivatalnokok teszik ki. Nemrég azonban Enver bey megtiltotta a tisztéknek és a diplomáciai hivatalnokoknak, hogy nyilvánosan mutatkozzanak.

— Ember beyt nem ismeri?

— Személyesen is volt hozzá szerencsém. Nagyon kellemes, európai műveltségű, udvarias ur ember.

— Az artistanők hoy élnek a török fővárosban?

— Az idegen artistanőket jól fizetik, jól keresnek és a legtöbbje vayonra tesz szert. Ha angolul franciául vay blaszul beszélnek, gyorsabban és könnyebben boldogulnak. Esténként megkereshetnek 200—300 frankot is. Az utóbbi időkben sok magyar és orosz trupp özönlött be a városba.

— Első perctől kezdve a Taximban játszott?

— Igen. Ezeröttszáz frank havi fizetésem volt. A szerződésem még továbbra is szól. Most két hónapig pihenni akarok, azután visszamegyek.

— Meg van elégedve a helyzettel?

— Most már örülök, hoy nem lettem színésznő. Vidéken szegényesen, kiszámítva élni, ez borzasztó. Színésznőnek indultam. Miskolcra fel is léptem. Beyerlein Takarodó című drámájában játszottam a fő női szerepet. Hamar meguntam. Jobb így.

— A megélhetési viszonyok milyenek?

— Kedvezőek. Nézze ezt a hermelint, ugye szép?

— Nagyon.

— Háromezerkétszáz frankért vettem. Azért olyan olcsó, mert a bazároknak nincs szezon és mindent potom áron adnak. Vettem egy szőnyeget, amelyet Ázsiából hoztak ötszáz frankért. A normális időkben öt-hat ezer frank az ára.

— A török nők milyenek?

— Hetározottan szépek. A hajukat ujjban vörösre festik. Egy Henna nevű növényvel mossák, amitől a haj gyönyörű vörös színt kap. Az arcukat a gazdagabb hölgyek Jau nevű megsvanyított tejjel fűrésztik. Konstantinápolyban jobban hódolnak

a divatnak, mint Budapesten, nagyobb a fényezés.

— A környéke szép a városnak?

— A kirándulólhelye fejedelmies. Négy szigete valami csodálatos. A Brinkipó, Halke, Antigone és a Prit szigetek nagyon keresett helyek.

— Sokat szórakozott?

— Nagyon kihasználtam az időt. Gyakran kilovagoltunk a környékre. A társaságunk mindig kellemes volt. Szívesen emlékszem vissza ezekre a kedves, mullattató napokra.

Hauser Margit még sokat beszélt a konstantinápolyi szerepléséről, sikereiről és ottani életéről, majd törökösen bucsuzott:

— Salem alejgum...

Oktatás

vetítőgépekkel

Borsodmegyei tanfolyamok

(A Reggel tudósítójától.) Az országos közművelődési tanács nagy sulyt fektett az ország kulturális fejlődésére, így többek között Borsodmegye haladására is. A megyében több helyen működik jelenleg is olyan tanfolyam, ahol irni-olvasásra és az elemi ismeretek elsajátítására tanítják meg az embereket. Az ősz folyamán érdekes szemléltető oktatással gyorsítja meg a közművelődési tanács a tanítást. A megyében több községben, Mezőkeresztesen, Mezőkövesden, Sajószentpéteren és még néhány faluban vetítő gépeket bocsát a község rendelkezésére. A gépészeket falusi emberek közül válogatják ki. Ezek a kezelők Budapesten sajátítják majd el a szükséges ismereteket és ők fogják a gépet az oktató tanfolyamon kezelni. Ezek a szemléltető oktatások, amelyeknek előadói a községi tanítók lesznek, nagyban elő fogják segíteni a nép művelődését.

Két mindenest

felvétetik

Groszmann Jágó üzletében.

URÁNIA

Nagy Mozdószínház (Széchenyi-utca) 100.

Műsor 1914. április 12-én

Scherlock Holmes

Sorozat I. kép.

Reygate-i gyilkosság. 2 részben.

Scott detektív

Egy nagy lopás története 3 részben.

Ezenkívül még több sláger kép

Rendes helyárak.

Az előadások kezdete: Hétköznapokon délután fél 7 és este fél 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és este fél 9 órakor.

SZEM GYÓGYINTÉZET MISKOLCZ
TELEFONSZÁM 514.
Népkert és kórház között

Az ünnepi előadások kezdete d. u. 4-kor.

OLIMPIA

Nagy Mozdószínház a Serház-utcán
(a Honved laktanya mellett.)

Műsor 1914. április hó 12-én.

1. Japán táncok.
2. A szegény nagyapa.
3. Durand k. a. jegyese.
- 4-6. **Lóháton a hatálba.**
7. Pali mint rabló.

Rendes helyárak.

Hétfőn új ünnepi műsor

„KIRÁLY”
BIOSKOP A BUZATÉREN.

Műsor 1914. apr. 12-én

A véres fogadó.

Dráma 7 felvonásban.

Erősebb mint Protea, Zsigomár,
Fantomas és Scherloch Holmes.

Ezenkívül a szenzációs műsor.

Rendes helyárak. Rendes helyárak.

Az előadások kezdete hétköznapokon este 6, 7, 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon d. u. fél 3, fél 5, 6 és este fél 9 órakor.

WEGENER UTÓDA

MINNICH MIKLÓS
Miskolcz, Rákóczi-utca 16. szám

Fiók üzlet: Forgóhid. (Párisi fűző-készítő mellett.)

FEST, MOS, TISZTIT

Tanuló fizetéssel felvétetik.

Érdekes reformok amiskolczi tűzoltóságnál

Felemelik a tűzoltó fizetését. - Ut őrtorony. Megérkeztek az avasi kilátó tervei. - Thury főparancsnok nyilatkozata

(A Reggel tudósítójától.) A miskolczi tűzoltóegyesület legközelebbi közgyűlésén számos érdekes és szociális szempontból is fontos reformnak a terve kerül szőnyegre. A hivatásos tűzoltók fizetésének a fölemelése, az őrtorony áthelyezése, az avasi kilátótorony fölépítése és még sok más javaslat fog a közgyűlés tárgysorozatán szerepelni. Mindezek a javaslatok a miskolczi tűzoltóságnak egy teljesen modern felszerelésű, gyors és nagy-szabású tűzoltósággá való átszervezését célozzák.

A tűzoltók fizetése.

A rendes, fizetéses tűzoltóknak eddig Miskolcson igen csekély, alig számbavehető fizetésük volt. Most nemrégiben mozgalmat indítottak, hogy az egyesület emelje föl a fizetésüket ugyanannyira, mint amekkora a rendőrokré s egyuttal családi pótlékot és lakbért is kértek. A parancsnokság nem zárkózik el a kérés elől és amennyiben az egyesületi pénztár engedi, szívesen segítenek a tűzoltók anyagi helyzetén. A fizetésemelés ügye szociális szempontból rendkívül fontos s valószínű, hogy a tűzoltóegyesület legközelebbi közgyűlésén már le is fogják tárgyalni, a tűzoltók megelégedésére. A mostani helyzetük nagyon szomorú és nehéz, fizetésükből csak alig és nagyon nehezen tudják fentartani családjukat, de a parancsnokság tőle telhetőleg mindnet el fog követni a közgyűlésen, hogy anyagi helyzetüket legalább némileg megjavítsák.

Újabb reformok.

Tury József nyilatkozata.

A miskolczi tűzoltó egyesület valószínűleg április 19-én vagy 26-ná tartja idei közgyűlését. Ezen a közgyűlésen tárgyalják a reformjavaslatokat.

A Reggel munkatársa ma felkeresett Thury József tűzoltófőparancsnok-helyettesét, a ki reformokról a következőket mondotta el:

— Nemrégiben beszereztünk egy nagy géplétra, amelyre már régóta óriási szükségünk lett volna a magas építkezések miatt. A létra huszonnégy méter magas,

olyan gépezete van, amelynek a segítségével harminc másodperc alatt teljesen felállítható. — Ara tizennégyezer korona volt és a müncheni Magirus-cég készítette. Nagyon szép, modern munka. — Motorfeeskendőt is akartunk bevasárolni, de nincs rá momentán szükségünk. Egyelőre ráérünk vele, mert a vízvezetéknek olyan erős nyomása van, hogy a víz mostani fecskendőinkkel a legmagasabb épületre is föl tudjuk vinni. A tűzoltók fizetésének emelésével kapcsolatban egy nagyon érdekes dologról kell megemlékezni. Dr. Nagy Ferenc polgármester ur javaslatára a törvényhatósági bizottság a fizetéses tűzoltókat fölvette a városi alkalmazottak nyugdíjintézetébe. — Az egyesületnek eddig is volt nyugdíjalapja, így azonban a tűzoltók sokkal jobban járnak, mert nagyobb nyugdíjt élveznek. — Miskolcz volt különben az országban az egyetlen város, ahol a tűzoltóegyesületnek nyugdíjalapja volt. Az alapot most természetesen más célokra fogjuk fölhasználni és pedig egyik részét, annyit, amennyi a régebbi alkalmazottak nyugdíja után befizetendő, azt befizetjük a városi alkalmazottak nyugdíjintézetének a pénztárába, ez körülbelül tizezer koronát tesz ki, a többit pedig az új nagy géplétra árának a kifizetésére használjuk fel.

— Sok más érdekes reform is van tervbe véve. Így az őrtorony kérdése is igen aktuális lett már és a közgyűlés valószínűleg a városi tanács elé fogja terjeszteni az ügyet. A mostani őrtorony semmiképen sem felel meg céljainak, mert olyan magas épületekkel van körülvéve, hogy alig látni onnan néhány lépésnyire is. — Jobbról a Weidlich-palota tűzfala, balról a Budapest-szálló homlokzata, a többi oldalak felől megint más épületek takarják el a kilátást. Mikor nemrégiben idegenek jártak nálunk, mosolyogtak az őrtoronyon, mely a legnagyobb tűzfészek, a színház tetején van, úgy, hogy ha a színházban véletlenül tűz ütne ki, az őrtorony az, aki nem tud megmenekülni. Csináltattunk egy vasmenekülőlétrát a torony falára, de még ezen is igen nehéz megmenekülni veszély esetén. Általában, mondom, a torony egyáltalában nem

felel meg a tűzoltás céljainak. — Régi tervünk már, hogy a Bükk-egylet által az Avason építendő kilátótoronyon helyezük el a tűzoltó-őrtornyot is. Erre vonatkozólag megindultak az akciók, — eredményre azonban a mai napig még nem tudtunk jutni. Ma érkezett meg a kilátó-torony két építési terveze, amiket a Hajós és Villányi műépítő céggel készítettünk. — Az egyik tervezet Rákóczi-stilusban, a másik egy teljesen modern, a mai viszonyoknak megfelelő tornyot mutat be. — Mindkettő szerint azonban a tetején lenne a tűzoltótorony, ahonnan a város minden udvarába, jó messzelátóval pedig még a szobákba is be lehet látni. A középő részén lenne a Bükk-egylet muzeuma, míg az alsó részén kávéház, vendéglő és más hasonló üzletek lennének elhelyezhetők. A kilátó toronyra már tizezer koronaegyütt van a Bükk-egylet pénztárában s most a tervekkel a városhoz fordulunk támogatásért. Hogy mennyibe kerül egy ilyen torony megépítése, azt egyelőre nem tudom, mert a költségvetés még nincs kész. Ugy tudom, hogy a városnak van egy alapja, amely direkt városépítési célokra lett alapítva.

Ennyit mondott Tury József főparancsnokhelyettes, a tűzoltóegyesület tervbe vett újításairól. Az április rendes közgyűlés eredményeképpen valószínűleg még sok más reformról is megemlékezhetünk.

SZÍNHÁZ.

Színház mősor:

Vasárnap délután: Tündérlak lányok.

Vasárnap: Szibill.

Hétfő délután: Aranyeső.

Hétfő este: Mozikirály.

— Husvét előadások. A husvét ünnepek alatt két-két előadást tartanak a miskolczi Nemzeti Színházban. Első ünnepen, vasárnap délután Heltai Jenő kacagtató vigjáték-ujdonsága, a Tündérlaki lányok kerül színre, amely László Gyula rendezése mellett oly páratlan sikert aratott, este a diadalmas Jakobi-operette, a Szibill megy, ezuttal hatodszor, a premier kitünő szereplőivel. — Második ünnepen, hétfőn délután a nagy népszerűségű pompás operette, az Aranyeső szerepel műsoron, este pedig a fülbemászó szenéjü Mozikirály dominál, amelyhez az idei szezonban eddig tizenhét zsufolt házat vonzott.

Apollo

Nagy Mozdószínház
(Weidlich-palota)

Műsor április 12-én

1. Nyitány.
2. Apolló hirodó.
3. Polidor
mint szolgál.

4—5.

**Ujdonság. Ujdonság.
A kis riporter.**

Vigjáték 2 felvonásban.

6—7.

**Amerikai szenzáció.
Harc a fenevadakkal.
(Döntsön a sors.)**

Drungel dráma 2 felvonásban

8. A vén skatulya.

Műsor apr. 13. és 14.

1. Nyitány.
2. Spanyol Marokkó
3. Pali első szivarja.
4. Alfonz és az
eltűnt nyakék.

5—7.

**Elsőrangú vezérkép.
A vetélytárs.**

Nagyszabású dráma 3 felv.

8. Kázmér
a háremben.

Helyárok a rendesek.

Az előadások kezdete: Hétköznapokon: délután 6 és este fél 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon: délután fél 3, fél 5, fél 7 és este fél 9 órakor.

A Gazdakör ügyei

Az építő részvénytársaság ülése

(A Reggel tudósítójától.) A Kereskedők és Gazdák Körének házépítő részvénytársasága ma délután öt órakor tartotta harmadik évi rendes közgyűlését a Kör helyiségében. A közgyűlésen edényi Koos Soma kir. tanácsos elnökölt, a jegyzőkönyvet pedig Kovács József dr., társulati ügyész vezette. A részvényesek igen szép számmal jelentek meg a közgyűlésen, amelyben tárgyalták az igazgatóságnak az 1913. évi jelentését, ugyancsak az 1913. évi mérlegét és a zárszámadását, továbbá a felügyelő bizottság jelentését. A jelentéseket a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel vette tudomásul és a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, valamint a felügyelő bizottságnak megadta.

Az igazgatósági jelentés beszámolt az 1913. évben megkezdett kórház építéséről, amelynek számadásai azonban még nem készülhettek el, mert az építkezés csak 1914. évben nyert befejezést.

A házépítő részvénytársaságot a kórház építésével nagyon nem és komoly célok vezették. — Mindenekelőtt fontos szociális és kulturális feladatnak akartak szolgálni. Nem nyerészkedésről, van szó, haanem arról, hogy egy olyan impozáns és ma már számottevő társadalmi osztálynak, mint a milyen a kereskedők és gazdák társulata, méltó klubházat létesítsenek. A részvénytársaság a kitűzött célt el is érte: felépült a stílusos, modern, kényelmes és pazar berendezésű kórhelyiség. A részvényeseknek is meghozaz gyümölcsét a befektetett tőke, a kör tagjai szívesen áldoznak, mert a tagdíjak ellenében előnyöket is élveznek.

A nyári szezon

Mikor a színészek visszajönnek

(A Reggel tudósítójától.) Nem sokára befejeződik a színházi szezon, a színészek elmennek Egerbe, nagy butoros kocsik és társaságok szállítják ki az állomásra a tarka diszleteket és a színház tájékán egyszerre mély, borulatos csönd lesz. Két hónapot töltenek majd a színészek Egerben, azután egy hónapra szabadságra mennek és úgy térnek vissza, hogy megkezdjék a nyári szezont. Palágyi igazgató meséltgetett ma délután sakkozás közben a nyári szezonra felretett terveiről:

— Julius 24-én jövünk vissza

a nyári szezont megkezdeni. — Egyelőre ma még természetesen nem sokat mondhatok róla. Mint általában minden nyáron, az idén is leginkább a könnyebb műfajú darabok fogják uralni a színpadot. Az idej jobb bohózatok és operettek sorra színpadra kerülnek. Az operettek közül első sorban felemlítem ezeket: a Böském, az Éjféltör, a Jenkei leány, amit Nagyváradon mutattak be és azokat az operetteket, amik eddig a budapesti színpadokon még színpadra kerültek. A bohózatok közül az Igazgató ur, az 555-ös számú rendőr, Egy karriér története. Ezek az újdonságokon kívül jönnek természetesen még régebbi és az idén már lejátszott darabok is. A nyári szezon egy hónapig fog tartani s szeptember elején már az új társulat vonul be Egerbe megkezdeni az egyhónapos őszi szezont.

Palágyi Lajos igazgató szerint tehát sok kelleme sestetere van kiállítás a nyári szezonban.

Molnártanfolyamot Miskolcra

A Kamara a technológiai Iparmúzeum

(A Reggel tudósítójától.) A kereskedelmi és iparkamara nevében Radwány István kir. tanácsos elnök és Sugár Ignác dr. titkár az alábbi érdekes megkezdést intézték a magyar kir. technológiai iparmúzeumhoz.

A molnár tanfolyamok iránt a vidéki molnárok körében élénk érdeklődés nyilvánul. Ezt azonban kizárólag Budapesten tartott szaktanfolyammal kielégíteni nem lehet, mert hosszabb tartamu tanfolyamon való részvétel pénzügyi és foglalkozási leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik. Ennélfogva a Budapesti tanfolyamon csak kiváltságos helyzetben levők vehetnek részt. Ennek súlyos következménye, hogy a szakképzettség forrásaitól a tanulni vágyók zöme el van zárva, a mi malomiparunkra kétségtelenül igen hátrányos.

Ennélfogva érdekeltségünk körében az az eszme merült fel, — hogy malomipari tanfolyamok egyelőre rövidebb időtartammal, p. o. 10—12 napra terjedőleg, alkalmas vidéki gépcentonokon is tartassanak.

Ilyen tanfolyamok a résztvevőkre jelentékenyebb költségekkel nem járnak. A fentartás legnagyobb költséget az előadó tiszteletdíja és utiköltsége képezi, mivel alkalmas tanterem, némi kivétellel, leginkább a székesfővárosban vannak. E költségek fedezését az államnak kell elvállalni, de nem lehetetlen, — hogy ha ily tanfolyamot vidéken szerveztetnék, ennek költségeihez a vidéki érdekeltség is hozzájárulna.

Azon kérelemmel van szerecsénk mindezt előterjeszteni, — hogy a vidéki malomipar szakképzettségének nagy ügyére azt a meleg érdeklődést, amelyekkel a t. Igazgatóság a központi tanfolyamok szervezését és rendezését oly elismerésre méltóan felkarolta, a vidékre is kiterjeszteni sziveskedjék.

Ebben a biztató reménységben kérjük, hogy ily vidéki tanfolyamot kísérletképpen f. é. július havában Miskolcra rendezni és megtartani sziveskedjék. E tekintetben a legszívesebben ajánljuk fel legodaadóbb közreműködésüket. Már most kijelentjük, hogy a helyiség, világítás, kiszolgálás, anyagi terheit készséggel vállaljuk. Továbbá vett kedvező elhatározása esetén szívesen fogunk érdekeltségünk körében remélni, sikeresen odahatni, hogy a tanfolyam érdekében anyagi áldozatokat hozzanak. Továbbá szívesen vállaljuk Borsod, Heves, Gömör, Abauj, Zemplén idegravitáló vidékeink a tanfolyam látogatása érdekében szükséges agitációt.

Szíves figyelmébe ajánljuk, a mit egyébként a malomipari érdekeltség jelentékeny. (Miskolcz, Edelény, Putnok, Eger, Szerencs s egy sereg kisebb-nagyobb gőz, benzín és vízimotoros modern felszerelésű malom.)

Továbbá szíves figyelmébe ajánljuk, hogy Miskolcra nagy szabású villamoserőátviteli telep, két jelentékenyebb gépgyár van amely malomfelszerelésekkel és malomépitkezéssel állandóan foglalkozik és e téren jólirűek.

Végül azt is felemlítjük, hogy Miskolcra kir. iparfelügyelő is van, valamint m. kir. állami fémipari szakiskola, természetesen megfelelően szakképzett gépészmérnökökkel és művezetőkkel (állandóan gőzgép s motortanfolyamokra) s ha kívánatos s lehetséges, úgy ez iskola helyiségeiben a tanfolyam megtartható, amire nézve szintén megtennők a szükséges lépéseket.

Véres zavargások

a ten erparli kisajátítás miatt A polgármester a tömeg közé lőtt

(A Reggel tudósítójától.) Zárab mellett, Senico községben véres zavargások voltak ma a tengerparti kisajátítások miatt. A község lakosai husvét hétfőjére nagygyűlést hirdettek, amit azonban nem engedélyeztek. A polgárság a polgármester háza elé vonult és tüntetést rendezett el. A polgármester felrántotta az ablakot és revolverből a tömeg közé lőtt, a golyó talált és egy ember véresen bukott össze. A feldühödött tömeg erre a polgármester lakására hatolt és összetört ott mindent. A polgármester csak nehezen tudott megszabadulni a tömeg elől. Majd esendörök érkeztek. A nép ekkor már nagyon izgatott volt és elmenzögült. Az esendörök és a polgárok között harc fejlődött ki. Több ember életveszélyesen megsebesült.

HIREK

— **Husvét.** A holnap kezdődő husvét ma már előre küldte hangulatát s a nagyszombati levegőben ünnepi áramlatok kavargtak. Ma nagy szertartások közt folyt le a husvét ünnepségek bevezetése. A szenteléseket Furmann István segédlelkész végezte, utána ünnepi misét Füstös Pál segédlelkész mondott. Délután hat órakor feltámadási körmenet volt, amit Zábráczky György esperesplébános végzett.

— **Tizenhat tábornok nyugalmába megy.** Bécsi katonai körökből eredő hírek szerint a májusi előléptetéseket megelőző tizenhat tábornok nyugalmába megy. A nyugdíjazások Ferenc Ferdinánd trónörökös kivánságára történnek.

Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dórottya-utca 10. és 12. A Közgazdaság rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg és betörés elleni biztosításokat. — Közvetít továbbá: jégbiztosításokat az Első Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hitlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat a versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyész-állatok biztosítását, a Minerva általános biztosító részvénytársaság, valamint áru- és utipodgyászbiztosításokat az Európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársaság számára. A miskolci főigazgató: Neumann Adolf.

— **Merénylet híres szobrok ellen.** Berlinből jelentik: Ma délután a Siegesalle híres szobrai ellen merényletet követett el egy Astier nevű nyugalmazott francia tanár. A német-gyűlöletből fakadt merényletet későn vették észre, akkor, amidőn már igen sok szobornak hiányzott a keze, emere és díszje. A tanáron az elmebaj jeleit konstataáltak.

— **Gyilkos testvér.** Párisból jelentik: Lenrige Henriette és Julia egy párisi ügyvéd előszobájában várakoztak. A két testvér időközben összeveszett. Henriette revolvert rántott és agyonlőtte testvérét. Letartóztatták.

— **A „Vasárnapi Ujság”** április 12-iki husvét száma a szokottnál nagyobb terjedelemben, bő és rendkívül érdekes tartalommal jelent meg. Címképét Mihály Livia rajzolta, egy képsorozat Ybl Miklós nevezetesebb műveit mutatja be, egy másik pompás magyar pásztor-típusokat ábrázol, egy harmadik a budapesti helyőrségváltozást örökíti meg. Myskovsky Ernő rajzai és eikke Rákóczi nagysárosi várkastélyáról, Juszko Béla pompás rajza megannyi érdekesség. Szépirodalmi olvasmányok: Kaffka Margit új regénye, Pekár Gyula novellája, melyhez Márton Ferenc készített finom rajzokat. Jakab O.,

Szász Menyhért és Bodor Aladár versei, Lagerlöf Zelma regénye, Takács Sándor történelmi regénye. Egyéb közelmények: aktuális arcképek, képek a verseci honvédtüzérezred bevonulásáról s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. — Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4. szám.) — Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— **Zenés villásreggeli.** Holnap vasárnap délelőtt a Grand-szálloda éttermében nagy villásreggeli lesz cigányzenével. A zenét Buday Aladár cigányprimás és zenekara szolgáltatja. A villásreggeli a legpompásabb ételeket és italokat szolgálják fel, így különösen a hal-féle ételeket és a poharas Salvato-sört.

— **Miskolczi hölgyfodrász Münchenben.** Gondos Sándor előkelő miskolczi hölgyfodrász egyik segédjét, Rácz Istvánt ma kiküldte Münchenbe, hogy az új, modern hajviseletet és a színes parókkák készítését tanulmányozza. Gondos Sándor különben saját készítésű frizuráival részt fog venni az országos kolozsvári hajmunka kiállításon.

— **Tisza Kálmán emléke.** Szerényen folyik a báji Patay Gyuláné által Tisza Kálmán emlékére indított miskolczi gyűjtés, amelynek eredményét Kun Gyula Nyilvános köszönet. Azon gyűjtéshez, melyet a Budapesten szervező nagypénteki ref. társaság indított meg egy „Tisza Kálmán” emlék-alapítvány céljaira, — ujabban a következő adakozók csatlakoztak. Deichsel társaság gyűjtése, „A Reggel” szerkesztőségétől 32 K., Szvetlik Mátyásné urnő adott 10 K-t, Kisgyőr község képviselőtestülete 5 K-t. Összesen 47 K., a legutóbbi kimutatás szolt 489 K-ról, s így a főösszeg ma 536 K. Miskolczi, Verbőczy-utca. 1914. apr. 11. Kun Gyula.

— **Háló-, ebédlő-, uriszoba berendezéseket** vas- és rézbutorokat tulsufolt raktár miatt rendkívül olcsó árban árul, hitelképes egyéneknek részletfizetésre Rosenberg Lajos butoráruháza, — Széchenyi-utca 139. (Márkus-ház) Tessék raktárámat vételkötelezettség nélkül megtekinteni.

— **A magántisztviselők nagygyűlése.** A biztosítási és magántisztviselők vasárnap délután 2 órakor a Koronán megtartandó nagygyűlése iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. A miskolczi magántisztviselő egyesületek vezetőségei mindent elkövetnek,

hogy a gyűlés imponáns lefolyása legyen. Fokozza az érdeklődést az a körülmény is, hogy előadoul sikerült megnyerni Salamon Victort Budapestről a biztosítási tisztviselők országos szövetségének a főtákarát, ki elismert híres szónok.

— **Tüneményes gyorsasággal** festette a „Budapest”-szálloda utcai frontját a Veinberger József és fiai helybeli festő cég, — mely 1885. óta működik Miskolcson. A közönség meggyőződhetett e cég kitűnő munkájáról, — mert ilyen épület külső festése oly gondos és körültekintő munkát igényel, melyet csak az ily közismert régi cég produkálhat, miért is e cég méltán megérdemli a nagyközönség pártfogását. — A cég irodája Széchenyi-utca 35. szám alatt van.

Szeplős, csunya nőkön is azonnal segít a világhírű Földes-féle Margit-crem és szappan. Ezen teljesen ártalmatlan kozmetikai szerekről mindenütt a legnagyobb elragadtatással nyilatkoznak a legmagasabb rangú körökben is. Az arcot a legrövidebb idő alatt bársonysimává teszik, üde, ifjú színt kölcsönöznek s hatásuk állandó, tehát nem pillanatnyi szépséget idéznek elő. Margit-crem 1 K, Margit-szappan 70 fillér, Margit-pouder K 1.20. Kapható az összes gyógyszerárakban és drogua kereskedésekben, valamint az egyedüli készítőnél: gutori Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon.

— **A Magyar Általános Köszémbánya Részvénytársulat** Miskolczi — diósgyőri részvénytársulat

üzembe jött. Ajánlattal szolgál a Magyar Általános köszémbánya rt. Budapest, V. Zoltán-utca 2. E.

Musvétra

Kitűnő új és ó-borok

olcsó árban kaphatók

Ungerleider Józsefné megbízottjánál:

Lefkovic Mórnál

Szentpéteri-kapu 24. sz. a.

Már 5 liter vételnél a bor a pincében kiválasztható

כשר של פתח

Közgazdaság.

— **A Triesti Általános Biztosító Társulat** (Assicurazioni Generali) folyó évi március 17-én tartott 82-ik rendes évi közgyűlésén terjesztették be az 1913. évi mérleget. Az előtűnik fekvő jelenlétekből látjuk, hogy az 1913. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tekeösszegek kor. 1,297,036,630 20 tettek ki és az év folyamán bevett díjak kor. 56,381,050.47 rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka kor. 22,566,540.30-re kor. 398,114,196.97-re emelkedett. Az

Butor kiállítás!

Ezennel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy műhelyemben

Belgrád-utca 1. szám alatt

saját készítésű s a legfinomabb kivitelű

lakberendezési kiállítást

rendezek e hó 12-13. napján. Megtekinthető reggel 8-tól este 6 óráig bármely időben.

A kiállítási tárgyak:

2 ebédlő berendezés, magyar iparművész tervei után román stílusban.

Egy machagoni polituros és egy tölgyfa, megválasztható bármilyen színben.

2 modern hálószoba, egyik sárga (macuba) fából, másik pedig világos (primavera) fából.

Egy világos csontszínű elsőrendű **konyha berendezés,** zománcban kezelve, kék díszítéssel.

Ugyanezek a legutányosabb árban eladóak.

Felkérem a n. é. közönséget butoraim megtekintésére.

Tisztelettel

MENDLY LÁSZLÓ

épület- és műbutorasztalos.

Kellemes ízűek,
Hús szívásuak,
Az egészségnek ártalmatlanok

a
„Bourbon”

világhírű
cigarettafüvelkek
és cigaretta papírok.

Egyedüli árusítás:

a m. kir. különlegességi dohánytőzsdében
Miskolczi.

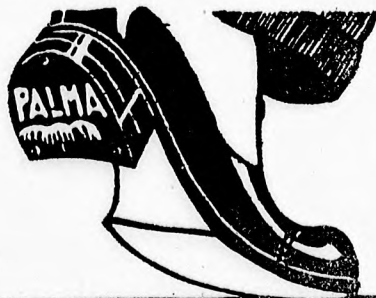
A gondos háziasszony, ha kifogástalan szerezni, vagy ha régi paplanja javításra szorúl, úgy forduljon bizalommal 27 év óta fennálló cégemhez. — Egy darab vételnél is gyár árat élvez és régi paplanjait csekély díjazás ellenében teljesen újjá alakítja

Braunfeld Sándor Áruháza
Miskolczi, Széchenyi-utca 49. szám.

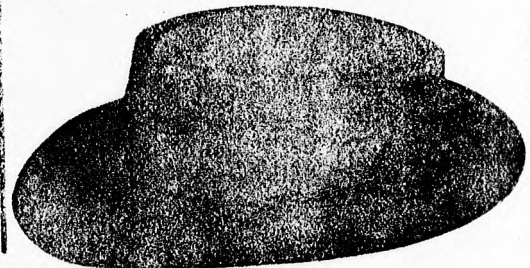
Hová, háová, kedves Barátom?

Megyek Giretjébe vegytisztító selyemfestő gyárába. Oly szépen, finoman és olcsón tisztította ki a ruhámat

A mióta nála tisztítottok, a ruhám a pecsét többé vissza nem jő. — Lakik a Sététkapu alatt Szervusz barátom **GIRETET** bárkinek ajánlom

az elasztikus
PALMA cipősarok
figyelje meg
TARTÓSSÁGÁT

Kalapot

Berkovits Ferenc kalap- és urdivat-üzletében vegyünk
Miskolczi, Széchenyi-u. 62

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik tápláló és ízletes édesestétfakat kapjanak vacsorára. Keves fáradsággal, olcsón, kitűnő édesestétfakat készíthetünk dr. Oetker-féle puddingporokkal, melyek különbözök mint pl.: vanília, málna, citrom és esokoládé ízekben kaphatók s a kicsinyek által ujjongó fogadtatásban részesülnek. Egy 15 filléres puddingpor csomagból 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5-6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddingokat gyümölcsizzel, tejföl nélkül készítjük, ezen szerek fokozzák a jóit valamint a tápértéket.

Könyvkötészeti munkákat
esinos kivitelben készít
Klein és Ludvig könyvkötészete

életbiztosítottak osztalék-alapja 7.515,715 kor. 11 fillért tesz ki. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a tűköriveg biztosítást, a díjbevétel kor. 19,357,541,835 biztosítási összeg után kor. 33,058,512,87 volt, miből kor. 11,771,428,47 viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel kor. 21,287,084,40-re rugott és ez összegből kor. 15,425,174,22 mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege kor. 160,198,898,15 — A betörésbiztosítási díjában a díjbevétel korona 1,774,925,69-re rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel kitett 982,230,66 koronát. — A szállítmányozási ágban a díjbevétel kitett kor. 7,340,807,26, mely a viszontbiztosítások levonása után kor. 3,362,470,05-re rugott. Károkkért a társaság 1913-ban kor. 50,202,042,11 és alapítása óta kor. 1,163,020,163,67 fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra kor. 233,952,606,56 esik. A nyereségtartalékok közül, melyek összesen kor. 15,504,719,08-re rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereség-tartalék, mely kor. 7,971,112,52 tesz ki, az értékpapírok árfolyam ingadozására alakított tartalék, mely az idei átutalással együtt kor. 4,948,531,55-re rugott, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az idei átutalással korona 2,425,075,01 tesz ki. Részvényenként 720 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, a melyek az idei átutalások folytán kor. 434,367,388,47-ről kor. 1,56,949,184,97-re emelkedtek, a következő elsőrangú értékekben vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 105,861,710 korona 28 fillér. — 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 51,760,232,04 korona. — 3. Letétben helyezett értékpapírokra adott kölcsönök korona 5,459,438,35. — 4. Értékpapírok korona 237,342,355,22. — 5. Követelések államoknál és tartományoknál 46,666,706,21 kor. — 6. Tárcaváltók kor. 719,310,61. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával korona 9,139,432,26. Összesen kor. 456,949,184,97 fillér. Ezen értékekből 85 millió korona magyar értékekre esik. — A „Minerva általános biztosító részvénytársaság Budapestén, — mely az Assicuration Generali leányintézete, — egyéb ágazatain kívül foglalkozik a kezességi- és óvadék, valamint az eltulajdonítás-, lopás-, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítással, nemkülönbén a versenylóvak, telivérek és más értékesebb tényezések biztosításával, mely ut ágazatokat nevezett társaság vezette be hazánkban, valamint áru- és utipodgyász biztosításokat az Európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársaság számára.

A jövő nemzedék Miskolcziak a pesti színésziskolákban

(A Reggel tudósítójától.) A gyermek-kori álmok tarka, csillogó kristálypalotájának, a színpadnak kedves, furcsa színű népe egyre szaporodik, egyre nő. A miskolczi fiatal szívek is ép úgy rajonganak a színpadért, mint az ország bármely városában, innen is ép úgy ragadja el a színpad a maga bohém katonáit, mint Kassáról, Nagyváradról, vagy Debrecenből. Nyolcz fiatal miskolczi szív hódolt be az idén a színháznak, — nyolcan indultak el a messzi Pestre, — hogy kitanulják a világ egyik legfur-

csább mesterségét, a színészkedést. Elindultak a vágyak, remények dusan megrakott szénásszekerén s most tudódva várják a jövőt.

Fenyő Ilonka, Kissházy Sári, Szabady Vilma, Jávor Aladár, Juhász Pál, Mikóvnyi Attila és Sztankóczy István lettek Thália kispapjai s néhányukat az idén már az idén fölszentelik áldozópokká és miséző papnökké, hogy az ol-tár sohse álljon, egyedül, tiresen

Fenyő Ilonka a Rákosi Szidi színésziskolájának másodikéves növendéke. Nagyon szép, fiatal leány, akinek színészi körökben nagy jövőt jósolnak. A miskolczi közönség már ismeri, néhány héttel ezelőtt itt is fellépett a Cigányprímás egyik fő női szerepében és zsúfolt ház tapsolta egész este.

Kissházy Sári szintén a Rákosi-iskola II. osztályu növendéke. Az intézet vizsgálódásain minden szerepében nagy talentumról tett tanúságot, egy drámában, mint operettben. Gyönyörűen táncol és a hangja elsőrangú. Az idei vizsgálódásokon Bródy Sándor a „Tanító-nő” című színművében, azonkívül a Szulamith és a Cigányprímás című operettekben lép fel óriási sikerrel. — Az elmúlt nyáron különben Miskolczon is vendégszerepelt, mikor a Leányvásárban Bessy szerepét kreálta.

Szabady Vilma a Rákosi-iskolának még csak elsőosztályu növendéke. — Nyilvános vizsga és már rendes előadásokon még nem szerepelt, de talentumának biztos jelei már most is a legfényesebben nyilvánulnak meg. Tanárai bizonyosra veszik, hogy kitünő szubrett lesz belőle s a legszebb jövőt jósolják neki.

Czeglédy János tavaly végezte el Miskolczon a felső kereskedelmi iskolát. Az idén a Színészakadémia elsőéves növendéke, jellemzősnek készül. — Legutóbb az akadémia vizsgálódásain a Szigligeti-jubiläum alkalmával színre-

került Szigligeti három darabja: „A világ ura”, „Nőuralom” és a „Pünkösdi királyság”. Ezekben Czeglédy nagyon szép sikereket aratott s háromszor egymásután kapott nyiltszíni tapsot. Ezen kívül még a Velencei kalmár, a Gyurkovics leányok című darabban lépett fel sikeresen.

Jávor Aladár drámai bonvivantnak készül és jelenleg az Akadémia másodikéves növendéke. Vizsgálódásokon a Gyurkovics leányok-ban az ezredet, a Velencei kalmárban a marokkói fejedelmet vitte sikerre és a Pillangó csatában Keszler-szerepébe ugrott be, a mit a publikum óriási tapsviharral honorált.

Juhász Pál most végzi a Rákosi-iskolát. A pesti lapok gyakran foglalkoztak a nevével, különösen „A molnár és gyermeke”, meg a Nóra előadása alkalmával. Jövő évre az ungvári szintársulathoz szerződött.

Mikóvnyi Attila vasvári fiu, az Akadémia III. osztályát végzi s a jövő esztendőre valószínűleg a budapesti Nemzeti Színházhoz szerződik. Az idén is sokat szerepelt a Nemzeti Színház színpadán. A Mr. Bobby, a Kölcsonkert kastély és az Egyszeri Királyfiában aratott sikereket. Legközelebb a Nemzeti Színház új slágerében, a Kicsinyekben játszva a férfi főszerepet.

Sztankóczy István eddig festőművész volt, képeit a budapesti tárlatokon sokat szerepelteték s csak az idén lépett ut pályájára. A Rákosi iskola énekes bonviván növendéke s egy igen szépnek ígérkező karrier kapujánál áll.

A miskolcziak mind a legelsőik között vannak s kivétel nélkül az iskolák legjobb növendékei közé tartoznak. — Gál Gyula, az Akadémia kitünő tanára gyakran mondogatta:

— A miskolcziakkal nagyon meg vagyok elégedve, onnan mindig jó anyag kerül ki.

APRÓ HIRDETÉSER

Egy 14 - 15 éves
mindenes leányka kerestetik.
Cím a kiadóban.

Cs nosan butorozott
külön bejárata szoba, május 1-ére
kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Szépén butorozott szoba
előszobával és minden kényelem-
mel. ezonal kiadó Széchenyi-utca
70. II. em. 10. sz. 263

Jó karban lévő
női bleikli eladó Rákóczy-utca 22.
272

A tavaszi
saison női kalap ujdonságai már
megérkeztek, minden kalap átalaki-
tás 1 korona, Freireich Henrik
Arany János utca 31. 252

Eladó jutányosan egy 1600-
szintes ház, Rákóczy-u. 4. alatt.
Értekezhetni 14-15-16-án
ugyanott. 261.

Jó karban lévő jószekrényt
veszek. Értesítést Czaisler Józ-
sef Hejőcsaba címre kérek. 262

Északnémet, jó bizonyítványok-
kal rendelkező és helyben állás-
ban levő nő, aki hosszabb ideig
tartózkodott Párisban, a délelőtti
ti órákra alkalmazást keres, kisé-
rőnek és társalgónak. Ajánlatot
kér Mártia kisasszony jellegére
kér a kiadóhivatalba. 273.

Előzetes jelentés

Van szerencsém Miskolcz város és környéke vásárló közönségének szives tudomására hozni, hogy folyó 1914. évi május elején

FÜSZER, CSEMEGE, BOR ÉS ÁSVÁNYVIZ

kereskedésemet teljesen ujonnan berendezve és megnagyobbítva, a Grand-szállodával (Három róza) szembeni épületbe helyezem át. Tisztelettel

Haász József

Goldmann Mór

órás és ékszerész Miskolcz
Szirma-utca 19. szám alatt.
(Szőlői fűszerüzlet mellett)
Javit jóállás mellett bármily szerkesztő
órákat. Nagy választék szob, fal-
és óbr esztétikákban.

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE MARGIT- CRÈME ÉS SZAPPAN

használatát által arca 1
tisztá, üde és bájos lesz.

A Margit-Crème a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve. Páratlan hatása szerencsés összeállításban rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető. Mivel a Margit-Crème utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget. — A Margit-Crème ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény, amely a külföldön általános feltűnést keltett.

Ára 1 K. Margit-szappan 70 fillér,
Margit-pouder K 1'20. — Gyártja:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerháza Aradon.

Kapható: Miskolczon: Baruch Gyula, K. Rácz Jenő, Dr. Resofszy Emil gyógyszerházaiban, Szabó Béla drog., Fodor Dezső drog. Ózdon: Adam Lajos gyógyszerházaiban. Mezőkövesden: Falcsik Gábor gyógyszerházaiban.

E heti slágercikkem 1800 darab

Léghímezés, csipkegallér egész finom, legújabb divatformákban.

K -60, -80, 1-, 150

Női kalapformák rendkívül sikkes minden színben, legújabb divat szerint K 4.-, 5.50, 6.50	Selyem magankötő nyakkendő legszebb színekben - 80	Női szarvasbőr keztyű, sárga, szürke és barna színekben, pártja K 1.90
Leány vagy fiú szalmakalapok óriási választékban K 1.50, 2.50, 4.-, 5.-	Férfi- és nő posztó kalapok, fess tavaszi formák K 3.-, 4.-, 5.- 6.-	Női fűző divat reform faconban. finon dril-kelméből K 5.- 6.-
Kalap virágok legszebb kivitelben K -70, 1.20, 1.40, 2.50	Férfi kemény kalap legújabb divat formákban K 4.-, 5., 6.-	Pongyola mosó, delénből, elegáns szabás, szép mintákban K 5.-
Leánykaruha, delénből, nagyon izlésesen varrva K 6.50, 8.-, 10.-	Léghímezés csipke gallér most K -50, -60, 1. - 1.80	Női színes angol alj, jó minőségben, divatszínekben K 5.-
Leányka szövetruha igen nagy választékban a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelben.	Gyermek matróz sapkák sötétkék-, krém- és piros színekben K 1.50, 2.-, 2.50	Női ing mosott, madapolán sifonból, a saját kelméjén hímzve K 1.98
Fiúöltöny tricoból, tartós és csinos K 3.-, 3.50, 4.-	Reform női sör nadrág minden színben, kitűnő minőség K 2.-	Női batizst-zsebkendő, madeira hímzéssel, 6 darab K 1.98
Fiú szövöltöny mindeu nagyságban és minden árhoz	Női harisnya tiszta cérna anyagból, „A. R.” aranyjeggyel, párja K .70	Férfi turisztaingek gyönyörű selyem csikkokkal K 2. -től feljebb
Férfi fehéringek kiűnő minőségben, Oroszlán-jeggyel K 3.-, 3.60, 4.80		Fiú mosó öltöny matróz alakban dus választék, színekben K 4.-től feljebb

Kohn Herman

Kapum alatti kirakatok szíves megtekintését kérem.

Áruháza Miskolcz, Széchenyi-utca 111.

Sok pénzt takarít meg, ha nálam vásárol.

Báró Nopcsa Elekné uradalmi

à la **Salvatorsöre**

kizárólag

Emődi István fűszer és csemegekereskedésében kapható Kazinczy-utca 10.

(Főposta mellett.)

Telefon 634.

Telefon 634.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy lakásomat és kályharaktáramat Széchenyi-utca 7. szám alá

(a Pannónia és a Korona-szálloda között)

helyeztem át.

Tisztelettel Szmútny László kályhásmester.

Meghívó.

Folyó hó 29. és 30-án, szerdán és csütörtökön, délután 5 órakor a Korona-szálloda emeleti termében az Általános Gázlázófény R.-T. előadónője mintafőzéssel kapcsolatos

előadást

tart a gáznak a háztartásban való célszerű felhasználásáról.

Ezen előadásra van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel meghívni. Különösen felhívjuk a hölgyközönség figyelmét e fölötte tanulságos és hasznos előadásra, melyből minden háztartásban előnyösen alkalmazható tapasztalatokat meríthetnek.

Bérelődíj nincs.

Miskolczi Légszeszgyár igazgatósága.

Csak 14 napig! 1000 pár 1-ső rendű női boxcipő párja 5 korona 50 fillér.

Jó, tartós és olcsó **cipőket** Rubinstein Dezsőnél

Miskolcz, Zsolczai-kapu 2. sz. a. (Kubaeska-ház)

vehet.

Külön mérték szerinti osztály. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kevés a pénze?

Vegyen használt **butorokat** és mindenféle más tárgyakat

Friedman Jenő

ujjonnan megnyitott üzletében Zsolczai-kapu 18. sz. alatt,

a hol mindenféle használt tárgyak u m : **butorok**, szoba, konyha és üzleti berendezések legmagasabb áron vétetnek és legulányosabb áron eladatnak.

Levélbeli vagy telefon hívásra házhoz megyek. Telefon 553.

**Legajánlhatóbb
Miskolczi cégek.**

Kerékgyártó szakmához tartozó összes munkálato-
kat valamint **gazdasági eszkö-
zök** készítését és javítását pon-
tosan, gyorsan és mérsékelt áron
készít

Fehér József
kocsikerékgyártó Miskolcz, Szeles-u. 21.

Épület- és bútorasztalos

munkákat legjutányosabb áron
vállal és készít

Benkő György
asztalos mester Szentpéteri-k. 8.
(Május 1 től Tetemvár 3.)
Kész munkák raktáron.

Varrógép, kerékpár, gramofon
fegyver és írógépekről

zálogcédulát vesz
Javításokat szakszerűen eszközöl.

Schäffer műszerész
Széchenyi-utca 92. (Grünfeld zálogház udv.)

Sugár Manó
Miskolcz, Buzatér 11.

Telefon 394. Telefon 394.
Ajánlja raktáron levő építési anyagokat
az építkezési helyre szállítva, a legol-
csóbb áron.

Ugymint: I-a. fehér darabos mész, port-
landi és románcement, alabastrom és
stukaturgipsz, stukatur nádfonat, vakolatí
kőpor, valódi szegedi kubikos és házi-
talicskák, valódi aszfalt és kátrány tető-
fedél lemezek, rabitz munkához szük-
séges anyagokat, valamint nedves falak-
hoz szükséges anyagokat.

**Amerikai
gyorstalpaló
Friedman Sámuel**
Szeles-utca 13.

Új cipők, valamint ócska,
teljesen kijavított cipők
állandóan kaphatók.
Javítások gyorsan.
Talpalások 30 perc alatt készülnek.

Különféle butorok,

valamint férfi és női divatoikkal

olesó árban vásárolhatók

WALLENSTEINNÁL, - Arany
János-u. 66. délután 2 órától. w.

PANNÓNIA NŐI FELÖLTŐ DIVATHÁZ

Miskolcz, Széchenyi-
utca 48. szám alatt.

Tisztelettel értesíti a n. é.
hölgyközönséget, hogy a
rossz gazdasági viszonyok
arra készítetik, hogy az
árait már most, a fő-
szezón közepén tel-
jesen leszállítja és
az alant fel-
sorolt cikkeket
feltűnő olcsó
árban áru-
sitja.

- Szines angol costum
selyem sers béléssel K 24.—
- Szines angol costum,
tisztá selyem béléssel „ 30.—
- Sötétkék vagy fekete
costüm tisztá selyem
béléssel „ 34.—
- Cotlén szövésű costum
tisztá selyem béléssel „ 48.—
- Kockás szövésű (divat-
kelme) costum, tisztá
selyem béléssel „ 55.—
- Divat raglán 80 cm.
hosszu, minden színben „ 20.—
- Angol raglán, divat-
színekben „ 24.—
- Lüszter-köpeny, minden
színben. „ 13.50
- Angol aljak, divat fazo-
nokban „ 9.—
- Divatos plüsse aljak . . „ 22.—
- Gyermek-köpenyek
3 évestől 12 évesig „ 6.—
és feljebb.
- 1400 mosó pongyola db. „ 4.90

Telefon 561.

Külön mértékosztály.

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE MARGIT- CRÈME ÉS SZAPPAN

használatát által arca 1
tisztá, üde és bájos lesz.

A Margit-Crème a főrangú hölgyek
kedvenc szépitő szere, az egész vilá-
gon el van terjedve. Páratlan hatása
szerencsés összeállításában rejlik, a bőr
azonnal felvesz i és kiváló hatáa már
pár óra alatt észlelhető. Mivel a
Margit-Crèmet utánozzák és hamisítják,
tessék eredeti védjeggyel lezárt
dobozt elfogadni, mert csak ilyen
készítményért vállal a készítő min-
dennemű felelősséget. — A Margit-
Crème ártalmatlan, zsirtalan, vegy-
tisztá készítmény, amely a külföldön
általános feltűnést keltett.

Ára 1 K. Margit-szappan 70 fillér,
Margit-pouder K 1'20. — Gyártja:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára Aradon.

Kapható: Miskolczon: Baruch
Gyula, K. Rácz Jenő, Dr. Resofszy
Emil gyógyszerárában, Szabó Béla
drog., Fodor Dezső drog. Ózdon:
Adám Lajos gyógyszerárában. Mező-
kövesden: Falcsik Gábor gyógy-
szertárában.

Miskolczi Agrárbank és Polgári Takarékpénztár

Részvénytársaság
Széchenyi-utca. (Weidlich-udvar, I. em.)

Alaptőke 1,500,000 kor.

Pénzbetéteket átvesz kamatoz-
tatás céljából betétkönyveeskék-
re és folyószámlára.
Váltókölcsönöket leszámitol.
Jelzálogkölcsönöket ad házakra
és földbirtokra.
Törlesztés és jelzálogkölcsönt
nyújt 10-től 65 évig terjedő le-
fizetés mellett.
Előleg-kölcsönöket engedélyez
tőzsdén jegyzett értékpapírokra,
vidéki pénzintézetek és ipar-
vállalatok részvényeire és ezek-
nek megbízásból való átvéte-
lével és eladásával is foglalkozik.
Szelvényeket, külföldi pénzeket
s kisorsolt értékpapírokat bevált.
Óvadékokat deponál.
Finanszíroz kereskedelmi, ipari
és gazdasági vállalatokat.
Működése kiterjed továbbá az
összes bankszerű üzemekre.

Kiadó szobák.

Weisz Vilmos fűszerkereskedő
Széchenyi-utca 76. számú házá-
ban (a Borsodmegyei Takaré-
pénztár mellett) a második eme-
leten több utcai hónapos szoba
— esetleg az egész lakás is —

**nagyon olcsón
azonnal kiadó**

Értekezni lehet Serház-utca 6. sz. a.

Tisztelettel tudatom, hogy a nyolc év óta tulajdonomat képező, fióküzletemként vezetett

Mahr Károly

helybeli fűszerkereskedő cégemet **folyó hó 15-én** megszüntetem, illetve ezen üzletemet a helyben, saját nevem alatt vezetett, a „**fekete kutyához**” címzett

Weidlich Pál

cégü főüzletembe olvasztom be.

Amidőn ezen alkalomból n. é. vásárló közönségemnek megköszönöm a megszűnő cégem iránt tanusított bizalmát, nagyon kérem, hogy azzal engem főüzletemben megtisztelni sziveskedjék.

Miskolcz, 1914. április 10-én.

Kiváló tisztelettel

Weidlich Pál.

BÁTORFFY FERENCZ

villanyerőre berendezett

kocsigyára

Miskolcz, Zsolcai-kapu 25.

Saját ház. Alapított 1882.

XXXXXXXXXXXX

Állandó raktár

saját gyártmányu közönséges és ruganyos

kocsikból,

legmodernebb és legtar-
tósabb kivitelben.

Elvállal:

minden e szakba vágó
javításokat a legmérsé-
keltebb árban, ugyszintén

uj autó-carossériák elkészítését, valamint használt carossériák javítását, fényezését és belső kárpitozását, izléses és elsőrendű kivitelben. — Használt kocsik ujakért becséréltetnek.

Azon tiszteletteljes kérelemmel fordulok tehát a t. közönséghez, hogy iparvállalatom iránt eddig is tanusított szives jóindulatát részemre változatlanul fentartani és előforduló szükséglet esetén engem becses pártfogásában részesíteni kegyeskedjék.

Kiváló tisztelettel

Lóvasalás saját felügyeletem alatt.

Bátorffy Ferenc.